

औपयिकी उपयोगार्हा ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ शिरोमुखं च प्रच्छाद्य धरादं दशोऽपश्यदितिसंबंधः ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलकंठीये भारतभावादीपे एकाशीत्य
 परदारस्य लभ्या च सततं च पतिव्रता ॥ न चैवौपयिकी भार्या मानुषी रूपेणा तव ॥ २१ ॥ विवशां धर्षयित्वा च कांत्वंप्रीतिमवाप्स्यसि ॥ प्रजापतिः समो विप्रो
 ब्रह्मयोनिः पिता तव ॥ २२ ॥ न च पालयसे धर्मलोकपालसमः कथं ॥ आतंरंजराजानं महेश्वरं सखं प्रभुं ॥ २३ ॥ धनेश्वरं व्यपदिशन् कथं त्विह न लज्जसे ॥ इ
 त्युक्त्वा प्रा रुदसीता कं पयं तीपयो धरौ ॥ २४ ॥ शिरो धरां च तत्त्वंगीमुखं प्रच्छाद्य वाससा ॥ तस्या रुदत्या भाविन्या दीघविणी सुसंयता ॥ २५ ॥ ददृशे स्वसितास्त्रि
 ग्धा काली व्याली वमूर्धनि ॥ श्रुत्वा तद्वावणो वाक्यं सीतयोक्तं सुनिष्ठुरं ॥ २६ ॥ प्रत्याख्यातोऽपि दुर्मेधाः पुनरेवा द्रवीद्वचः ॥ काममंगानि मे सीते दुनो तुम करध्व
 जः ॥ २७ ॥ न त्वामकामां सुश्रोणीं समेप्ये चारुहासिनीं ॥ किं नु शक्यं मया कर्तुं यत्त्वमद्यापि मानुषं ॥ २८ ॥ आहारभूतमस्माकं राममेवानुरुध्यसे ॥ २९ ॥ इत्युक्त्वा ता
 मनिंघां गीसराक्षसमहेश्वरः ॥ तत्रैवां तर्हि तो भूत्वा जगामाभि मतां दिशं ॥ ३० ॥ राक्षसीभिः परिहृता वै देहीशो कर्कशता ॥ सेव्यमाना त्रिजटया तत्रैव न्यव
 सत्तदा ॥ ३१ ॥ इति श्री महाभारते आरण्यके पर्वणि रामोपाख्यानप० सीतारावणसंवादे एकाशीत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २८१ ॥ ॥ ६३ ॥
 मार्कण्डेय उवाच राघवः सहस्रौ मित्रिः सुग्रीवेणाभिपालितः ॥ वसन्मात्यवतः पृष्ठे ददृशे विमलं नभः ॥ १ ॥ सहस्राविमले व्योम्नि निर्मलं शशलक्ष्णं ॥ ग्रह
 नक्षत्रताराभिरनुयातममित्रहा ॥ २ ॥ कुमुदोत्पलपद्मानां गंधमादाय वायुना ॥ महीधरस्थः शीतेन सहसा प्रतिबोधितः ॥ ३ ॥ प्रभाते लक्ष्मणं वीरमभ्यभाषत
 दुर्मनाः ॥ सीतां संस्मृत्य धर्मात्मारुद्धां राक्षसं वेदमनि ॥ ४ ॥ गच्छ लक्ष्मण जानीहि किं किं धायां कपीश्वरं ॥ प्रमत्तं ग्राम्यधर्मेषु कृतं घ्नं स्वार्थपंडितं ॥ ५ ॥ योसौ
 कुलाधमो मूढो मयाराज्ये भिषेचितः ॥ सर्ववानरगोपुच्छाय मृक्षायश्च भजंति वै ॥ ६ ॥ यदर्थं निहतो वाली मयारघुकुलोद्बह ॥ त्वया सह महाबाहो किं किं धोपवनेत
 दा ॥ ७ ॥ कृतघ्नं तमहं मन्येवानरापसदं भुवि ॥ यो मामेवं गतो मूढो न जानीते घलक्ष्मण ॥ ८ ॥ असौ मन्ये न जानीते समयप्रतिपालनं ॥ कृतोपकारं मानूनमम
 न्यात्पयाधिया ॥ ९ ॥ यदि तावदनुद्युक्तः शैते कामसुखात्मकः ॥ नेतव्यो वालिमार्गेण सर्वभूतगतिं त्वया ॥ १० ॥ अथापि घटते स्माकमर्थे वानरपुंगवः ॥ तमा
 दाथैव काकुत्स्थत्वरान्भवमाचिरं ॥ ११ ॥ इत्युक्तो लक्ष्मणो भ्रात्रा गुरुवाक्यहिते रतः ॥ प्रतस्थे रुचिरं गृह्य समार्गेण गुणं धनुः ॥ १२ ॥

धिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २८१ ॥ ॥ ६३ ॥ राघव इति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ग्राम्यधर्मेषु भूतेषु प्रमत्तं असावधानं ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ गुरोर्वाक्ये हिते चरतस्तत्परः ॥ १२ ॥